

48 óra a világban, a hazában és a megyében

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

**HAJDÚ-
BIHARI**

XLII. ÉVFOLYAM
93. SZÁM

ÁRA: 1,80 FORINT

1985. IV. 22.
HÉTFŐ

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

ÜGYELET

Halálös közlekedési baleset történt vasárnap hajnalban háromnegyed 4-kor Debrecenben az István út és a Szechenyi utca kereszteződésében. Sebastyén János (Debrecen, Nyil utca 119.) ZM 50-28 forgalmi rendszámú Lada gépkocsijával Szoboszló felé haladt a város felé, s a rendőrség feltételezése szerint valosínűleg túl nagy sebességgel érkezett az említett kanyarba. Atdrozdott a bal oldalra, ahol egy fának rohant. A gépkocsivezető a helyszínen meghalt, két utasa közül pedig Kurej László (Hajdúsámson, Epereskert 14.) súlyos érvettség, Keskés János (Debrecen, Nagveszprémi 23.) súlyos sérülést szenvedett.

A mentőknek a fenti baleseten kívül más nagyobb eseményhez szerencsére nem kellett kivonulniuk a hét végén, mégis rendkívül nagy volt a „forgalmuk”. Az ügyeltestől megtudtuk, hogy — valosínűleg időjárás front miatt — szombat este től vasárnap délutánig a szokásosnál körülbelül négyszerte több alkalommal hívták a mentőt — mindannyiszor szív eredetű rosszullét miatt.

Három alkalommal vonultak ki a hét végén a tűzoltók — komolyabb kárit azonban egyszer sem okozott a tűz. Hadháztéglás határában a 4-es út mellett fél hektáros területen tüzet fogott az avar, az anyagi kár nem jelentős. Ugyanez mondható a Vasvári délutáni esetről: a kocsinál mellett a gondatlan kirándulók egy fenyőerdőben okoztak kisebb tüzet.

Szerencsés kimenetelűnek mondható az a baleset is, amelyet a Fényes udvar 13. számú ház egyik lakója okozott: az ágyban dohányozva meggyulladt az ágyon. Mire a tűzoltók a helyszínre értek, a lakók eloltották a tüzet.

A közlekedési és szolgáltató vállalatok ügyeletei érdeklődésünkre békés, nyugodt hévvegeről számoltak be.

Képviselő-jelölő gyűlés Sárrétudvariban

Pénteken este Sárrétudvariban a művelődési házban tartották meg a Hajdú-Bihar megyei 15. számú országgyűlési választókerület második jelölőgyűlését, amelyre nagy számban érkeztek résztvevők Szerepről, Biharnagybajomból és Hosszúhátról is.

A gyűlés elnökségében foglalt helyet Sikula György, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára, dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke — aki ez ideig a választókerület képviselője is volt —, Jenei József, a sárrétudvari pártbizottság titkára, Nagy Zoltán, a sárrétudvari és Varga Zsigmond, a biharnagybajomi községi népfőnökség titkára, valamint Nemes Lajos, a sárrétudvari Bocskai Tsz brigádvezetője.

Dr. Matolcsi Lajos, a Püspökladány városi jogú nagyközségi Tanács elnöke nyitotta meg a gyűlést, majd Kincses Lajosné, a püspökladányi pártbizottság első titkára mondott beszédet és tett javaslatot a képviselőjelöltekre Szabó Károlyné, a Sárrétudvari nagyközségi Tanács elnökének és

dr. Szürös Mátyásnak, az MSZMP KB titkáranak személyében.

A felszólalók mindannyian egyetértettek a javaslattal és szövegezték lakóhelyük eredményeiről, gondjairól is. Szabó Lajosné Sárrétudvariból a kisnyugdíjasok nehéz helyzetét emelte; Ferenczi Tibor az oktatás tárgyi feltételeinek javulásáról beszélt s szót ejtett a gondokról is, amelyeket Gyűgyei Katalin a biharnagybajomi iskolák elavult állapotának ismertetésével nyomatékosított. Kenéz Zoltán a szerepek régi gondját tette szóvá: a közigazgatásilag Sárrétudvarhoz, gazdaságilag Püspökladányhoz tartozó község kevés önállósággal rendelkezik; B. Csák Imre a biharnagybajomi Dózsa Tsz eredményeit ismertetve kérte a leendő képviselő közreműködését abban, hogy a terület bekerüljön a központi meliorációs programba.

A gyűlés résztvevői egyhangúlag megszavazták az előterjesztett javaslatot, s így a 15. számú országgyűlési választókerület képviselőjelöltjei: Szabó Károlyné és dr. Szürös Mátyás.

Képviselő-jelölő gyűlések Debrecenben és a megyében

1. számú választókerület (ide tartozik a Pallagi út—Nagyerdei körút—Tanácsköztársaság útja—Bethlen u.—Hatvan u.—Péterfia u.—Hunyadi János u.—Rákóczi u.—Csapó u.—Sarló u.—Landler u.—Keresszegi u.—Kurucz u.—Mozdony u.—Kertész utca által határolt terület): április 22-én, hétfőn 15 órakor a BIOGAL Gyógyszergyárban és április 23-án 17 órakor a Bem téri párt-házban.

2. számú választókerület (Kertész u.—Mozdony u.—Kurucz u.—Keresszegi u.—Landler u.—Sarló u.—Csapó u.—Burgundia u.—Kossuth u.—Nap u.—Vágóhid u.—Diószegi út által határolt terület): április 22-én hétfőn 15 órakor a MÁV Járnyújtó Üzemben és április 23-

án 17 órakor a Monti ezredes utcai párt-házban.

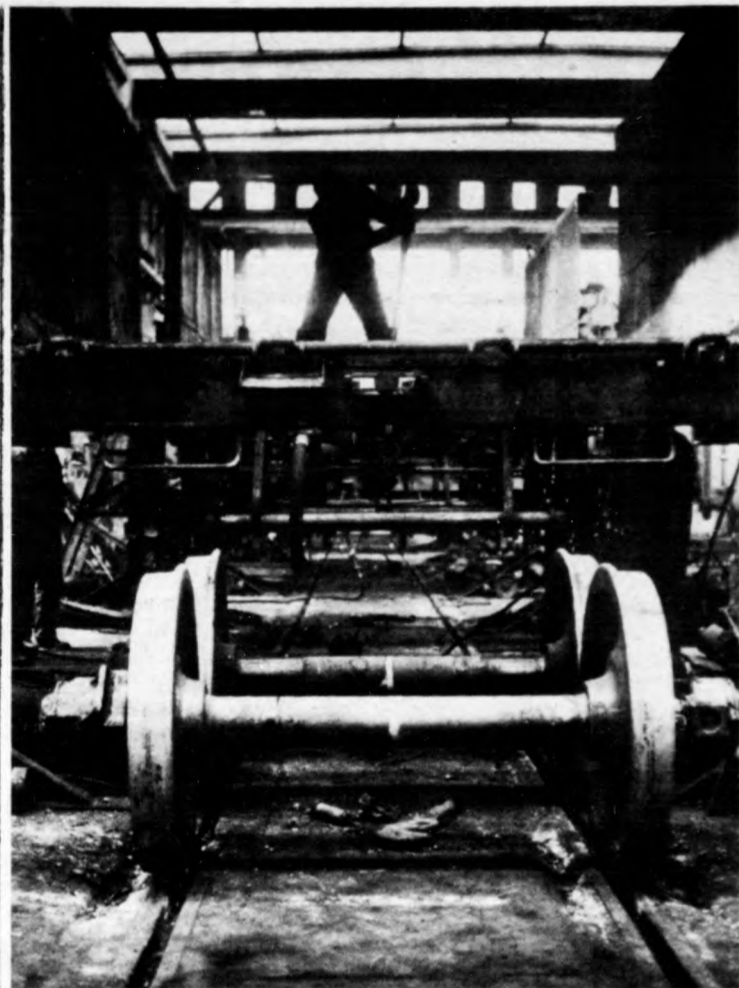
3. számú választókerület (Diószegi u.—Vágóhid u.—Nap u.—Kossuth u.—Burgundia u.—Rákóczi u.—Hunyadi u.—Péterfia u.—Vörös Hadsereg útja—Petőfi tér—Déli sor—Vértesi utca által határolt terület): április 22-én hétfőn 15 órakor a Konzervgyárban és április 23-án 17 órakor a Postaigazgatóság épületében.

7. számú választókerület (Nyíradony, Nyírábrány, Fülöp, Vámospercs, Újléta, Nyíracsád, Nyírmartonfalva) április 22-én hétfőn 19 órakor Nyíradonyban a művelődési házban és április 23-án 19 órakor a vámospercsi művelődési házban.

8. számú választókerület (Létavértes, Kokad, Bagamér, Almosd, Hosszúpályi, Monostorpályi, Sáránd, Hajdúbágas, Mikepércs): április 22-én hétfőn 19 órakor Létavértesen a művelődési házban és április 23-án 19 órakor a sárándi moziban.

9. számú választókerület (Hadháztéglás, Hajdúsámson): április 22-én hétfőn 19 órakor Hadháztégláson a művelődési házban és április 23-án 19 órakor Hajdúsámsonban a művelődési házban.

10. számú választókerület (Balmazújváros, Hortobágy, Egyek, Tiszacséce, Újszentmargita): április 22-én hétfőn 19 órakor Balmazújvárosban a művelődési központban és április 23-án 19 órakor a Hortobágyi Állami Gazdaság ebédőjében.

Teherkocsialváz-javítás

Fővizsga, futójavítás, alkatrészgyártás

TERVÜLTÉLJESÍTÉS A JÁRMŰJAVÍTÓBAN

A MÁV Debreceni Járnyújtó Üzemében jó ütemben folyik a teherkocsik javítása, ben is — csakúgy mint az Ahogy Zádor László üzemgazdasági osztályvezető elmondta, ebben az évben is nagy feladatokat kell megoldania az üzemnek: 1985-ben a tervek szerint összesen 5177 teherkocsi fővizsgáját és 2400 kocsik futójavítását kell elvégezniük.

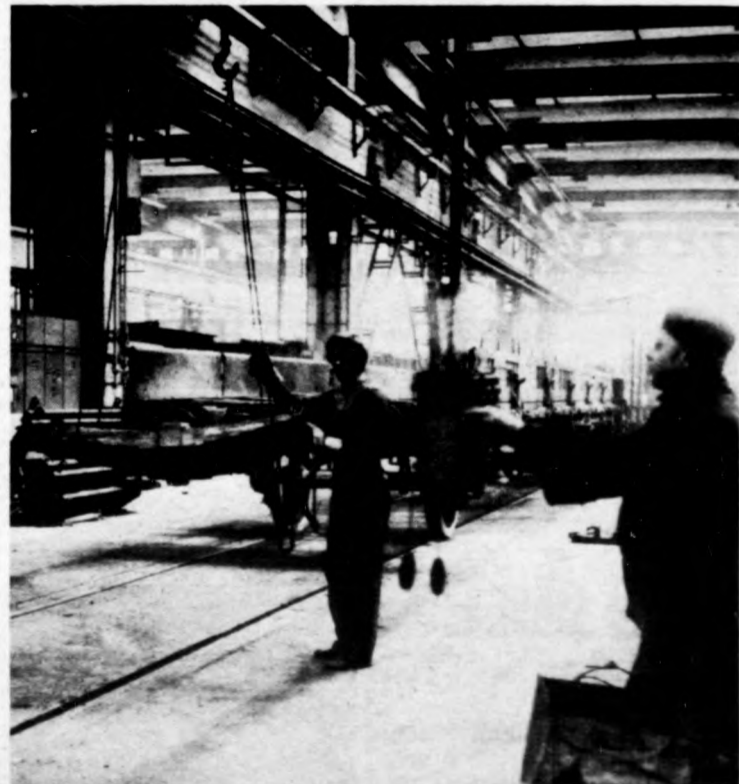
A legnagyobb munka természetesen a fővizsgára való felkészítés, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy — elvileg — négyévenként kerül sor minden kocsinál erre az átfogó javításra. Ekkor a kocsikat szétszedik, s majd-hogynem új kocsikat készítenek belőlük.

Természetesen igyekeznek a fővizsga javítási idejét is a lehető legrövidebbre csökkenteni, hiszen természetesen jól tudják, hogy

S érdemes itt azonnal hozzátenni: a debreceni üzemfolyik a teherkocsik javítása, ben is — csakúgy mint az Ahogy Zádor László üzemgazdasági osztályvezető elmondta, ebben az évben is nagy feladatokat kell megoldania az üzemnek: 1985-ben a tervek szerint összesen 5177 teherkocsi fővizsgáját és 2400 kocsik futójavítását kell elvégezniük.

Hogy mégis jelentős túlteljesítés mutatkozik az első nyolc hónapban, az valosínűleg annak is köszönhető, hogy Debrecenben a javításhoz nagyon jó körülményeket teremtettek 1982-ben azáltal, hogy egy korszerű, hatalmas csarnokot állítottak a területre. Ebben az egy csarnokban történik az összes fővizsga, 1800 kocsi kivételével.

Sőt ezenkívül az új nagycsarnokban van az üzemi szempontból igen jelentős alkatrészgyártás is — mondja az osztályvezető. Gyakorlatilag minden szükséges alkatrészt magunknak

Mozgódaru segíti a nehéz da rabok mozgatását

minél kevesebb ideig vannak bent a kocsik a javítóban, annál kevesebb időre esnek ki a termelésből, s ez viszont már nyomós népgazdasági érdek is.

Az említett 5177 kocsiból 3200 kocsit kéttengelyes, a többi négytengelyes — mondja Zádor László. — A javítási munkákkal jól haladunk, mintegy 150 kocsival többet sikerült az első nyolc hónapban kijavítani és fővizsgára előkészíteni, mint amennyit terveztünk.

Erre a munkára évenként 180–190 ezer óra kapacitást használunk fel. De az igény erre a már nyomós népgazdasági érdek is.

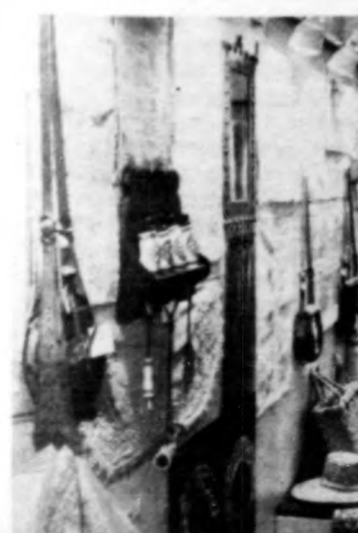
Az üzemben egyébként fővizsgánál egy négytengelyes teherkocsira 243 órát, a kéttengelyesre 149 órát, a futójavításnál pedig általában egy kocsira 50 órát fordítanak.

Megnyílt a megye népművészeinek kiállítása

Már vasárnap, az első napon is sokan keresték fel — a jó idő ellenére — a Kölcsey Ferenc Művelődési Központot, ahol tizenegy órakor Péli Árpád né, a megyei tanács művelődési osztályának helyettes vezetője nyitotta meg a megye népművészeinek kiállítását. A több száz látogató nem csalódott, valóban szemelvényeket győnyörködtető kiállítási anyag mutatja be szűkebb tájegységünk népi iparművészeti hagyományait, a tradíciók szel-

lemében fogant használati tárgyak széles körét. A leggazdagabb és a leglátványosabb a különféle textíliák kiállítása, a régi korok szellemét őrző furtai, darvasi himzésektől a napjaink izlésképpét tükröző szőnyegekig, takarókig változatos a kép. Természetesen a ruha- és a bútortermékek mellett találunk fából, bőrből, csontból, szalmából készített használati tárgyakat, sőt kukoricacsuhéból font játékokat, bábkákat is.

Ami érdekes; nemcsak a megye különböző tájegységei, hanem távolabbi vidékek régmúlt „divatját” is felvillantja egy-egy himzés, vagy ruhanemű. Bár a kiállítás hangsúlyozottan a napjainkban alkotó népművészek, népi iparművészek fóruma, ezek a ma és a manák készülő használati tárgyak mégis régi korok megőrzendő értékeinek továbbélését példázzák.

Debrecen. Felelős: [Name]

48 óra a világban, a hazában és a megyében

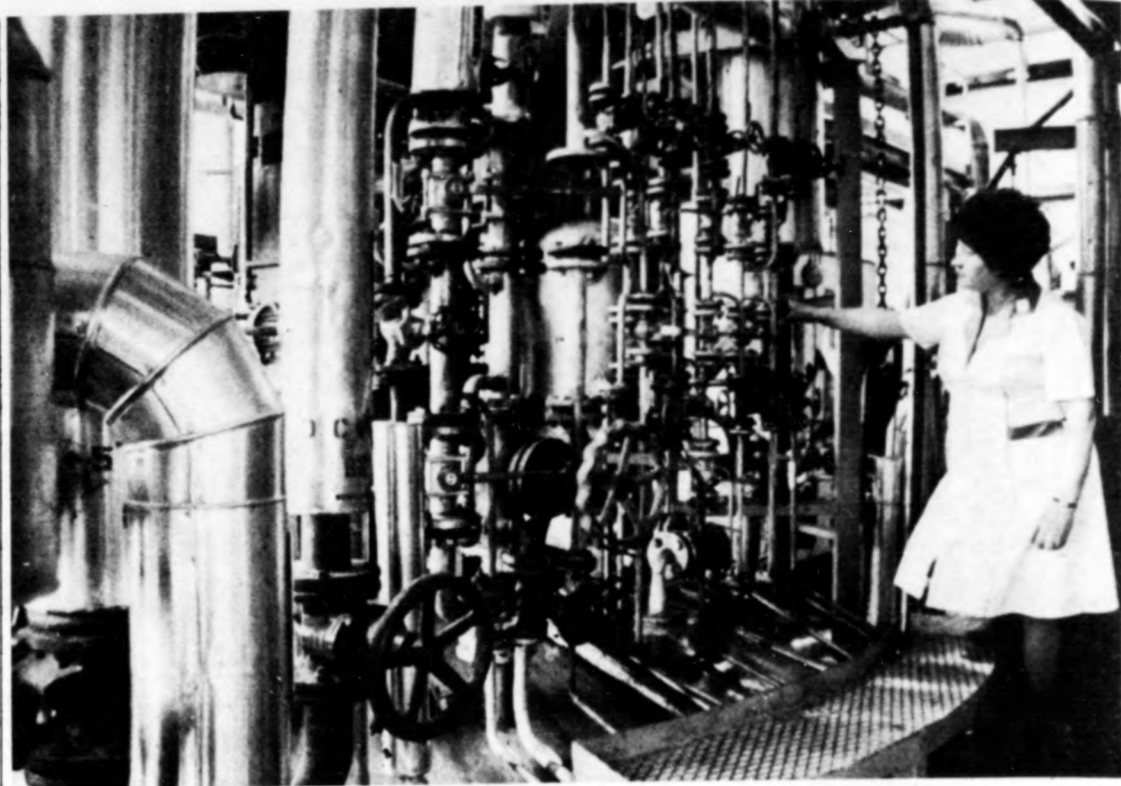
Jogászok számvetése

Beszámoló, vezetőség- és elnökségi taggyűlést tartott a Magyar Jogász Szövetség megyei szervezete Debrecenben. Az eseményen részt vett dr. Hársfalvi Részó, a szövetség főtitkára és dr. Léna Imre, a megyei pártbizottság osztályvezetője.

A megnyitót követően dr. Kolozsvári Lajos elnök számolt be a megyei szervezet öt éves munkájáról. Hangsúlyozta, hogy az elmúlt ciklusban a jogászok mind jobban bekapcsolódtak a közéletbe. A szövetségi élet is egyenesen fejlődött. A jogászok minden rétegét átfogó szakmai, politikai egyesület nagyobb figyelmet fordított a jogi műveltség emelésére és a jogpropaganda fejlesztésére, valamint a törvényesség megszilárdítására. Ennek érdekében ismeretterjesztő, felvilágosító előadásokat, fórumokat szervezett. Arra is törekedett az egyesületben, hogy minél többen vegyenek részt a szakmai, politikai továbbképzéseken.

A beszámolóban az is elhangzott, hogy évente rendszeresen szerveztek jelentősebb rendezvényeket, köztük '82-ben a XIV. debreceni jogásznapot. A szervezet tagjai következetesen bekapcsolódtak a fontosabb jogszabályok társadalmi vitáiba is. Egyik fontos eredményük volt például, az eltelt időszakban, hogy a szakosztályok, tagozatok tevékenysége fejlődött, nem vált öncélúvá, hanem szerves részét képezte a népgazdasági építõmunkának. A közelmúltban újabb, a fegyveres tagozat is megalakult, mintegy hatvan taggal. Ily módon, illetve az államigazgatási és a rendõrségi fõiskolát végzettek beépítésével a taglétszám is nőtt: jelenleg meghaladja a 450 fõt.

A továbbiakban a teendõkrõl esett szó. A jövõ egyik célja, hogy mivel sok fiatal kezdte munkáját meggyõzõen, a taglétszám megközelítse az 500-at. Am, még így is jelentõs a jogászhiány, a fluktuáció, ennek fõszá-

A hatóanyaggyártás lelke: a fermentor. Ha pontosan kielégítik az igényeit, nem marad el az eredmény — a jó minőségű gyógyszerhatóanyag (Fotó: Kalmár István)

Vasárnap a BIOGAL-ban

A Nagyerdő sok debreceni család számára változatlanul kedvelt hétvégi kirándulóhely — jelzi ezt egyebek között a Pallag felé vezető úton mentén kialakított parkoló szombati-vasárnapi zsúfolt-sága. De az erdei sétára indulók mellett akadnak jó néhányan, akik rendes munkájukat végzik ilyenkor a város északi peremén, közelibbről a BIOGAL Gyógyszergyárban.

Buglyó Imre, a soros műszaki ügyeletes mondja el a legfontosabb tudnivalókat az „ünnepi műszakokról”. Mindenekelőtt azt: szó sincs itt semmiféle különlegességről.

— Akik a dolgozók többségének pihenőnapnak számít szombaton és vasárnap munkába járnak, éppen ugyanazt csinálják, amit a hét többi napján. A vegyipar azok közé az iparágak közé tartozik, amelyekben természetes a folyamatos üzem:

bizonyos kémiai folyamatokat nem lehet megszakítani pénteken délután, hogy majd hétfőn reggel újraindítsuk azokat.

A BIOGAL-ban ilyen az alapanyagtermelést szolgáló fermentáció. De természetesen dolgozni kell azokban a részlegekben is, ahol a fermentáció során nyert anyagokat kell újabb műveletekkel tisztítani, finomítani, ahogy a szakemberek mondják: továbbfeldolgozni. És persze itt vannak a gyárban azok is, akik energiával látják el a termelőegységeket.

— Szombaton, vasárnap műszakonként 50–60 ember dolgozik a gyárban. Nem áll meg a termelés a Kémia I., és a Kémia II. és a Kémia VIII. elnevezésű üzemben, de részlegesen dolgozik a Kémia III. és a Kémia IV. is. Főként a penicillin, a neomicin, az OTC (oxitetracyclin) és a tobramicin alap-

anyagának előállítása folyik ilyenkor. Ezeket a gyógyszerhatóanyagokat részben por alakban értékesítjük, más gyárakban készítenek belőlük gyógyszereket; részben viszont itt, a BIOGAL-ban dolgozzuk fel azokat.

A vegyipari üzemekben általában kevés az ember, a gépeké, különféle berendezéseké, a műszereké a főszerep; de vasárnap délelőtt a látogató számára már-már riasztó a gyártelep kihiatlansága. Távozóban még arról esik szó: a műszakok teljesítménye valamivel talán jobb ilyenkor, mint az átlagos hétköznapokon. Hisz most nincsenek itt a vezetőik, akikhez megbeszélésre, értekezletre kell menni; nincsenek itt az „irodisták”, akiknél az ügyes-bajos dolgokat ej kell intézni. Mindenki dolgozhat a maga (és a technológia) által megszabott tempóban, zavartalanul.

Szimpozium a burkolóanyagok felhasználásáról

A napokban az Aranybika Szálló Eger termében a Mezőgazdasági Ipari Közös Vállalat debreceni részlege szimpoziumot tartott. Az eseményre meghívták azoknak a beruházó, tervező és ingatlankezelő vállalatoknak a képviselőit, amelyekkel a cég kapcsolatban áll.

A szakmai értekezlet témája a műgyanta alapanyagú burkolóanyagok felhasználása volt. A MIKÖV mint országos nagyvállalat évente közel egymilliárd forintot termel. Ebből a debreceni részleg — ahol tető- és ipari padlóburkolatokat készítenek — évente 40 millió forintot termel. Az itt előállított burkolóanyagok kitűnően használhatók az ipar több területén is, mert szilárdságuk, kopásállóságuk, sőt sav- és lúgálló

tulajdonságuk lehetővé teszi sokirányú hasznosításukat. Mint ismeretes, az iparban a legkülönbözőbb igények vetődnek fel az üzemcsarnokokban és az épületekben a közlekedési és járófelületekkel kapcsolatban. Igény lehet például, hogy a padozat légszűrő- és csúszásmentes legyen, vagy éppen antisztatikus.

A MIKÖV által gyártott burkolóanyagok az országban ma már több ipari létesítményben és létesítményben is megtalálhatók. Az értekezleten az NSZK-beli Concrete-Chemie cég igazgatója, Wolfgang Hatterbach tartott előadást a nyugatnémet Concretein és a TVK által gyártott Tipox műgyanta-alapanyagokról, amelyek fő alkotóelemei a MIKÖV által gyártott burkolóanyagoknak.

Szent-Györgyi Albert köszöntése

Washington, 1985. április 21. (MTI) — Dr. Házi Vencel, hazánk nagykövete az Egyesült Államokban pénteken a Boston közelében levő Woods Hole-ban átnyújtotta Szent-Györgyi Albertnek, a Nobel-díjas tudósnak, Sársós István, az országgyűlés elnöke köszöntő levelét.

Az országgyűlés elnöke az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulása 40. évfordulójának alkalmából fejezte ki jókívánságait. A levél tolmácsolja a magyar nép nagyrabecsülését azért, hogy Szent-Györgyi Albert nyíltan fellépett a faszizmus ellen, és hitet tett egy új, független, demokratikus Magyarországgal szemben. Nagyrabecsülte az őt a kiemelkedő tudományos munkásságát, amellyel Szent-Györgyi Albert nemzetünknek is dicsőséget szerzett.

Megérdemelt jutalmak

Nem mindennapi eseményt ünnepeltek a napokban Bekecskőszőlőben. Mint arról már korábban hírt adtunk, a község megnyerte az országos hulladékgyűjtési népfrontkötő települések közötti versenyt. Ebből az alkalomból tartottak kibővített népfrontbizottsági ülést, amelyen Inzsel Ottó, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának osztályvezetője átadta az Anyag- és Árhivatal, illetve a HNF Országos Tanácsának oklevelét Jakab Zoltánnak, a községi népfrontbizottság elnökének.

Az általános iskola tanulóival műsorral kedveskedtek a résztvevőknek, majd dr. Albert Béláné, a HNF megyei bizottságának titkára átadta a Hazafias Népfront Országos Tanácsának Kiváló Társadalmi Munkás jelvényét Balogh Endre népfronttitkárnak, Ormos Lajosnénak, az öregek napközi otthona dolgozójának, Wágner Péterné és Varga Sándorné szocialista brigádvezetőnek, Vajda Sándorné úttörőcsapat-vezetőnek, Zolnai Sándornak, a Május 1. Termelőszövetkezet elnökének és Szűcs József községi párttitkárnak.

Munkavédelem az ÁFÉSZ-eknél Növényvédelmi teendők

Miért volt a fogyasztási szövetkezetekben több súlyos munkahelyi baleset 1984-ben, mint azt megelőzően? Van-e, lesz-e elegendő pénz a munkavédelemre? Ezek a kérdések is szóba kerültek azon a tanácskozáson, amelyen megyénk ÁFÉSZ-einek munkavédelmi eredményeiről és gondjairól esett szó. A SZÓVOSZ munkavédelmi vezetője, Sipos Béla előadásában elmondta: országosan és régiókban is csökkent a fogyasztási szövetkezetekben történt üzemi balesetek száma. Hajdú-Biharban azonban a korábbiaknál súlyosabb balesetek a jellemzők. Megyénkben a múlt évben 129 ÁFÉSZ-dol-

gozó szorult ápolásra, s egy szövetkezeti tag életével fizetett a balesetért. A munkahelyi balesetek okait vizsgálva derült ki az is: az ország ÁFÉSZ-eiben 1984-ben munkavédelemre fordított 520 millió forint kevesebb a szükségesnél. Megyénkben tavaly 24 millióval gazdálkodhattak az ÁFÉSZ-vezetők de a tapasztalatok szerint nem mindenütt használtak fel jól ezeket a munkavédelemre fordítható forrásokat. Ha ugyanis kevesebb pénz jut a dolgozók épségének védelmére, akkor a feladatokat úgy kell rangsorolni, hogy a leglényesebbek teljesüljenek — hangsúlyozta a tanácskozáson, útravalóként.

A gyümölcsösök növényvédelmében az egyik legkritikusabb időszak a rügyfakadástól a virágzásig tart. Ez időszakban a kórokozók és kártevők elsőként a fiatal, fejlődésben levő leveleket, virágokat veszélyeztetik.

Rügyfakadaskor, majd zöldbimbós állapotban az alma növényvédelmében megfontolandó a liszt-harmat elleni védekezés. A kórokozó a rügyekben telel át, így rügyfakadaskor már fertőzött levél- és virágkezdemenyeket találunk. Ezek indítják el a másodlagos fertőzést. A kórokozó ellen a Thiovit 0,75 vagy Pol-Suikol 0,75, vagy a Karathane FN 57 0,1 százalékos oldatának kipermetezését javasoljuk.

A gyümölcsfa-takacsatka lárvák kelése is elkezdődött, ellenük eredményesen a Mitac 0,25 százalékos vagy a Pol-Akaritox 0,15 százalékos készítmények egyikével védekezhetünk.

A májusi cserebogár VII. törzsenek rajzása a napokban elkezdődött. Ezen kártevő tömeges megjelenésével kell számolnunk, az ellenük való védekezés ajánlatos. Fontos, hogy a kora reggeli órákban a fán levő dermetet bogarakat lerázzuk és megsemmisítsük. Eredményesen a Flibol E 0,2 százalékos oldatának kipermetezésével gyéríthetjük egyedszámukat, megakadályozva a tojásrakásukat. Ezzel megelőzhetjük a talajban három évig fejlődő lárvák károsítását is.

Az alma és a körte legjelentősebb betegsége a varasodás. A gombafertőzést elindító spórák szóródása már rügyfakadaskor elkezdődött. Ezen fertőző képletek — csapadékos, páras, ködös időben — a zöld növényi felületet azonnal fertőzik. Ennek megakadályozása érdekében fontos, hogy a fejlődő levél- és virágkezdemenyeket Dithane M-45 0,2, vagy Polylram Combi 0,2 százalékos oldatával permetezzük le.

Csontéjas gyümölcsöseinél a levelfoltosság, a levéllikacsosodást okozó gombák veszélyeztetik. Ellenük a Dithane M-45, vagy a Polylram Combi készítmények 0,2 százalékos oldata alkalmazható.

Meggyes ültetvényeinket szinte minden évben a monília hajtás- és virágszáradás kórokozója veszélyeztetheti. A fertőzések megakadályozása érdekében — ha virágzás

Meggyes ültetvényeinket szinte minden évben a monília hajtás- és virágszáradás kórokozója veszélyeztetheti. A fertőzések megakadályozása érdekében — ha virágzás

Hajdú-Bihar megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Allomás, Debrecen

Magyar kiállítás Belgrádban

Sok érdeklődőt vonzott kéthónapos nyitva tartása alatt a belgrádi Etnográfiai Múzeumban a Magyarországi népművészet című kiállítás. A bemutató idején több előadást is tartottak, így a magyarországi közművelődésről és a népi szokásokról, a hagyományos jószágtenyésztésről, a magyarországi szerb kulturális emlékekről. Milos Csorovics, a Tanjug budapesti tudósítója Magyarország mai helyzetéről, személyes élményeiről tartott beszámolót. A kiállítás záró rendezvényeként Simon Pál belgrádi nagykövet tartott előadást A mai Magyarország címmel. (MTI)

Április 29-én mutatja be a Csokonai Színház operatársulata Erkel Brankovics György című operáját. Próbaképünk a II. felvonás zárójelenetét ábrázolja. A debreceni ösbemutatót Kertész Gyula rendezte (Kalmár István felvétele)

Lenin forrad

A vállalkozói szellem egyre inkább áthatja a társadalmunk életét a politikát is. Következésképpen, hogy a kezdeményezzen, szon, vállalkozzon csak így vezérelhet zálhatja eredményesadalmat, a gazdaság, nagyjából mélyen a gazdaság, hogy milyen a politikai vállalkozó tudni, eléggé vissza a történelemben lakent megidézhet évvél ezelt szülemézi a maguk ben és sokszínűség munkra most kezd rá válni. Leninre a forradalmi vá aki nem félt a jelszektől, fordulato mindig óvatoss volt; aki kockáz nem hazárdiroziti akcióktól mindig társait. Az elméletét is — szembeállította a val feltételezett körülytenyegesen kialak Régebbi elgondolá a cél, a stratégia sában ragaszkodot — az eszközök, a tekintetében ruga. A várható eredm szembeállította az ható áldozattal, a kockázatával.

Amikor egy mozgalom éppen ban, fellendülőben óvatosság neheze rázható, bármilyen is. Nehéz ma már mekkora kockázat ban úgy dönteni, a résztgazdaságokho nyulnak, pedig ez agyai voltak akkor zának, a spe sztylálói a mez termékek állami nak.

Képzelnék csak merészség volt a végképp eltörölni ban vállalni anna tát, hogy az új res veszi a régi, cári kar embereit. De látni: nem nek azok, akik ismer igazgatás techniká nek állampararátu daságirányítási taik vannak, bá nnyomó osztályból nak, ahhoz kötött ez kisebb kock mint kizárólag bizni az államap közigazgatást.

A forradalom r a reformokat, a ket. Mégis, amikor ideje, Lenin a nag helyett a reformok ta, a kisártermel bolása helyett a lem, a kisvállalko kapitalizmus fe tüzte napirendre. vonulás” láttán a Végrehajtó Biz ülésén sok igazi k sirva fakadt. Nem mire való az elve mének ilyen m adása. Leninnek kellett a forradalmi kőz órok kockáza sebbségben maradt lyát, az elvártaai időleges szembeke

A legnagyobb megfontoltság, kö éppen az offenzívá szükséges. Hiszen gyors akcióval eredményt elérni, cíó csak akkor elérése nem túl d a vele elért hatal megtartható. 19 ban úgy tűnt, hogy vikok átvethetik. A bolsevikok ugy érettek voltak erre nagy többsége mé nin — a vállalkoz volt és higgadt: dett a kísértésne kellett neki a szí kínált hatalom. T a hatalom csak a lehetne pillanatny a pártot. Mit is ke a hatalommal, ha többsége még nír Harcoltak volna a nép ellenében? nem vállalta.

Leninacsarszkij misszumok zsenije láta őt. Volt is a ni: tudta, hogy a

Lenin a gyakorlatban is forradalmár

A vállalkozói szellem ma egyre inkább áthatja egész társadalmunk életét, magát a politikát is. Követelménye vált, hogy a politika kezdeményezzen, kockáztasson, vállalkozzon, hiszen csak így vezérelheti, dinamikailag irányíthatja a társadalmat, a gazdaságot. Hogy milyen a gazdasági vállalkozó, nagyjából már tudjuk. Hogy milyen a politikai, forradalmi vállalkozó, ezt meg tudni, eléggé vissza kell menni a történelembe. Akit példaként megidézhetünk, 115 évvel ezelőtt született, de eszméi a maig teljességében és sokszínűségében számunkra most kezdene valóra válni. Leninről van szó, a forradalmi vállalkozóról, aki nem félt a jelentős lépésektől, fordulatoktól, de mindig óvatos, megfontolt volt; aki kockáztatott, de nem hazárdírozott, kalandoraktól mindig óvta elvtársait. Az elméletet — saját elméletét is — szüntelenül szembesítette a valósággal, a feltételezett körülményeket a ténylegesen kialakultakkal. Regebbi elgondolásaihoz csak a cél, a stratégia vonatkozásában ragaszkodott szilárdan — az eszközök, a módszerek tekintetében rugalmas volt. A várható eredményt mindig szembeállította az előrelátható áldozattal, a késedelem kockázatával.

Amikor egy győzelmes mozgalom éppen offenzívába lendül, fellendülőben van, ez az óvatosság nehezen magyarázható, bármilyen ésszerű is. Nehéz ma már elgondolni, mekkora kockázat volt 1919-ben úgy dönteni, hogy a parasztagazdasághoz nem nyúlunk, pedig ezek mezei-nyelvi voltak akkor a batyu-nyaknak, a spekulációnak, szeszlovól a mezőgazdasági termékek állami elosztásának.

Képzeltük csak, mekkora merészesség volt a „múltat vegyük el”-i időszakban vállalni annak kockázatát, hogy az új rend igénybe veszi a régi, cári hivatalnok kar embereit. De be kellett látni: nem nélkülözhetők azok, akik ismerik a közgazdasági technikáját, akiknek államapparátusi és gazdaságirányítási tapasztalataik vannak, bár a régi elnyomó osztályból származnak, ahhoz kötődtek. Mégis ez kisebb kockázat volt, mint kizárólag laikusokra bízni az államapparátust, a közigazgatást.

A forradalom nem szereti a reformokat, a kis lépéseket. Mégis, amikor eljött az ideje, Lenin a nagy rohamok helyett a reformokat javasolta, a kisartermelés lerombolása helyett a kereskedelem, a kisvállalkozás, a kis-kapitalizmus felelőtlenségét tüzte napirendre. A „visszavonulás” láttán a Komintern Végrehajtó Bizottságának ülésein sok igazi kommunista sirva fakadt. Nem értették, mire való az elveknél, eszméknek ilyen mértékű feladása. Leninnek vállálnia kellett a forradalmár vállalkozó örök kockázatát: a kisebbségben maradás veszélyét, az elvártaival való időleges szembekerülést.

A legnagyobb óvatosság, megfontoltság, körültekintés éppen az offenzívák idején szükséges. Hiszen lehet egy gyors akcióval látványos eredményt elérni, de az akció csak akkor ésszerű, ha kezdeményező, kockáztató államférfi akkor szokott bajba kerülni, amikor jön a hétköznapi aprómunka, amikor már nem olyan erős a forradalmi hűv és lendület. A nagyvonalúság, a globális megoldás, a felülről való szervezés kevésnek bizonyul az aprómunka korszakában.

Vállalkozni arra kell, ami re van recept. „Egyetlen olyan könyv sincs, amely a kommunizmus idején fennálló államkapitalizmusról szólna. Még Marx sem gondolt rá, hogy akár csak egy szót is írjon erről a kérdésről, s meghalt anélkül, hogy egyetlen pontos idézetet és megcáfolhatatlan utmutatást hagyott volna hátra erre nézve. Így hát most magunknak kell kievickélnünk a bajból” — mondta Lenin

a módszert, az időpontot nemcsak a cél határozza meg, hanem a konkrét helyzet is. Szeptemberre beért a helyzet: a parasztság is, a katonák is lázongani kezdtek. Új helyzet állt elő, amelyben már nem a nép ellenében kell vezetni a forradalmat. Szeptember 1-én Lenin felajánlotta a mensevikeknek és a szociálforradalmároknak, hogy vegyék át a hatalmat. Két héttel később már leszögezte: most már csak egyetlen út van, a fegyveres felkelés. Míg júliusban óvatosságból nem tört hatalomra, most óvatosságból — a soha vissza nem térő pillanat elszalasztásának veszélyétől tartva — a hatalomátvétel mellett döntött — a vértelen forradalom mellett.

1921-ben jöttek Lenin számára a bonyolultabb idők: gyors ütemben meg kellett javítani a parasztság helyzetét. Nagyjából ugyanúgy vetődött fel az „elvű” kommunista részéről a kérdés, mint nálunk a 70-es években: milyen munkáshatalom az, ahol a paraszt él jobban? A válasz is nagyjából egyforma volt: akkor él jól a munkás, ha jól él a paraszt; akkor él jól a város, ha jól él a falu. Semmiféle frázis nem változtatja meg ezt a képletet.

Aki az elméletet nem szembesíti folyamatosan a gyakorlattal, az a dogma hatalmába kerül. Nem mindig jönnek be azok a feltételezések, amelyekre a korábban kidolgozott elmélet alapul. Szépek tünd példák az az elképzelés, hogy a nagyipart gyorsan helyreállítják; hogy a munkásság és a parasztság között — szinte a kereskedelem kikapcsolásával — létrejön a szükséges és tervszerű termékcseré. Kiderült azonban, hogy a nagyipar helyreállítása késik, az ipar és a mezőgazdaság közötti kereskedelem hiánya a város és falu számára egyaránt elviselhetetlen, helyre kell állítani a kisipart, a kereskedelmet; „Támogassuk a kisipart, amely a paraszti mezőgazdaságot szolgálja, és elősegíti felemelkedését. Támogassuk bizonyos mértékben állami nyersanyag-kiutalásokkal is. A legnagyobb bűn: feldolgozatlanul hagyni a nyersanyagot” — írta Lenin 1921 áprilisában.

Sok lépés akkor visszavonulással, kompromisszumokkal tünd. Nálunk még ma is hányan féltik a szocializmust a reformoktól, hányan védik a szocializmust saját kollégáikkal, elvtársaikkal szemben! A szovjet hatalom éveiben ez még inkább így volt. Támadták Lenint a sok lavírozás, taktikázás, reformlépés, kompromisszum, cikcakk miatt. Nem tudott erre mást mondani, mint hogy a célban nincs kompromisszum, de az eszközökben, módszerekben, időpontokban igen. A kompromisszumoktól lemondani olyan, „mint-ha egy meg ki nem kutatott és eddig hozzáférhetetlen hegy nehéz megmászásakor eleve lemondanánk arról, hogy néha cikcakkos vonalban haladjunk, néha visszaforduljunk, feladjuk a már kiválasztott irányt, és különböző irányokat próbálunk meg” — írta Lenin 1920-ban.

A vállalkozó politikus, a kezdeményező, kockáztató államférfi akkor szokott bajba kerülni, amikor jön a hétköznapi aprómunka, amikor már nem olyan erős a forradalmi hűv és lendület. A nagyvonalúság, a globális megoldás, a felülről való szervezés kevésnek bizonyul az aprómunka korszakában.

Vállalkozni arra kell, ami re van recept. „Egyetlen olyan könyv sincs, amely a kommunizmus idején fennálló államkapitalizmusról szólna. Még Marx sem gondolt rá, hogy akár csak egy szót is írjon erről a kérdésről, s meghalt anélkül, hogy egyetlen pontos idézetet és megcáfolhatatlan utmutatást hagyott volna hátra erre nézve. Így hát most magunknak kell kievickélnünk a bajból” — mondta Lenin

a párt XI. kongresszusán 1922-ben. Talán a mai Magyarországnak könnyebb a dolga? Valahol is meg tudjuk nézni a klasszikusoknál, mi a teendő az inflációval, a gazdasági növekedés megtorpanásával, a technikai elmaradással, a nem kielégítő jövedelmezőséggel? A mi pártkongresszusunkon is elhangozhattak volna a lenini szavak: „Jövedelmező-e vagy nem jövedelmező, beválik-e vagy nem válik be? A hétköznapi kérdések kellős közepébe jutottunk, és ez óriási vívmány. A szocializmus most már nem a távoli jövő kérdése, nem valamilyen elterő elképzelés, nem valami szentkép... Mi a szocializmus bevitte a mindennapi életbe és ott kell eligazodnunk. Ez napjaink, ez korunk feladata.”

A vezető politikus napjainkban már nemcsak politikai vállalkozó, nemcsak kezdeményező, kockáztató forradalmár, hanem gazdasági — népgazdasági — vállalkozó is. A hatalmi politika a gazdaságpolitikát, az a gazdaságot, a gazdaság pedig közvetlenül a jólétet szolgálja. Gazdaságunk élénkítése, dinamizálása, felgyorsítása nem nélkülözheti a politikai vállalkozást és vállalkozókat. A defenzív (védekező), restriktív (visszafogó) és a deflációs (mindenütt pénzüket teremtő) gazdaságpolitikát csak a lenini vállalkozás szellemében válthatjuk fel egy offenzív, tartaléktartó és mozgósító, belső erőkre építő, a kisvállalkozásokat és nagyvállalkozásokat egyaránt támogató, ennek kedvező keretet adó gazdaságpolitikával, gazdaságirányítással. Ez a ma üzenet számunkra, de ezt mondja Lenin is — egész életművével.

Dr. Pirity Ottó,
a közgazdaságtudományok
kandidátusa

ELTELT EGY HÉT Törvény az oktatásról

Egy éven belül másodszor került az országgyűlés napirendjére a magyar köz- és felsőoktatás kérdése. Tavaly a Magyar Népköztársaság legfőbb államhatalmi és népképviselői szerve elfogadta a közoktatás és felsőoktatás fejlesztési programját, amely 15–20 évre meghatározza a fejlődés és fejlesztés főbb tendenciáit. Most pedig az oktatásról szóló törvényjavaslatot terjesztette Kópeczi Béla művelődési miniszter a képviselők elé.

A törvény tervezete már jó fél évvel ezelőtt elkészült, és végleges formába öntését széles körű szakmai és társadalmi vita előzte meg. A miniszter rámutatott arra, hogy a korábbi — 1961-ben elfogadott oktatási törvény — elavult, s az azóta hozott jogszabályok ütvésztojéban az irányítás és a munka rendkívül nehéz volt. Ugyanakkor a múlt évben elfogadott fejlesztési program olyan változásokat irányoz elő, amelyek szükségessé és indokoltá tették új törvény megalkotását. A szakmai vita során sokan vitáztak, s felvetették azt is, hogy az nem reformot hirdet, hanem a jelenlegi helyzetet konzerválja. Nyilvánvaló, hogy egy törvényjavaslatnak mindig a meglévő és az induló folyamatokat kell figyelembe vennie. A törvényjavaslat az elfogadott fejlesztési program — a folyamatok korszerűsítés — elvi alapján fogant, s ebből adódóan nem törekszik radikális reform megfogalmazására.

Az új oktatási törvényjavaslat sajátossága, hogy összefoglaló jellegű, a magyar oktatásügyet egységes egésznek tekintti és a maga komplexitásában látja. Fokozott figyelmet fordít a törvény a nevelés kérdéseire. Egyrészt hangsúlyozza a szülők jogait és kötelességeit, a család mással nem helyettesíthető funkcióját a nevelésben. Általános kívánóság volt a szakmai és társadalmi viták során, hogy a nevelési kérdések problematikája kerüljön előtérbe. A törvény szövegében megfogalmazást nyert, hogy az iskola nem pusztán ismereteket adjon át, hanem hatékonyan járuljon hozzá a felnövekvő nemzedék neveléséhez, formálásához. A tervezet szinkronban van az elfogadott fejlesztési programmal, ennek értelmében az általános iskola alapozó intézmény, a középfokon megmarad a jelenlegi hármas tagozódás (gimnázium, szakközépiskola, szakmunkásképző intézet). A felsőoktatásban a szakemberképzés mellett hangsúlyt kapott az értelmiségi képzés is. Figyelünk kell arra is, hogy a nemzeti nyelven való oktatás is bekerült az új oktatási törvénybe — összhangban a XIII. pártkongresszus határozatával.

Az elmúlt évek során gyakran kritizálta a magyar közvélemény az oktatási reformot, amiatt, hogy a reformerek nem gondolták át megfelelően, hogy megvannak-e az új koncepcióhoz szükséges anyagi feltételek. Kópeczi Béla részletesen szövegezte erről a kérdésről. Elmondotta, hogy a Minisztertanács a közoktatás tárgyi feltételeinek biztosítására és fejlesztésére átfogó programot dolgoz ki, amelynek centrumában általános és középiskolai tantervek építése áll.

A törvényjavaslat vitájában tizenhárom szóvalak fel. Többnyire részletkérdéseket érintettek a képviselők. Dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke tetszéssel fogadott hozzászólásában viszont a magyar oktatásügy általános és elvi kérdéseivel foglalkozott, s a törvény lényeges kérdéseit elemezte. Felvetett a Tiszántúli szempontjából rendkívül fontos, a felsőoktatás körébe tartozó problémákat is. Debrecenben adottak a lehetőségek gyógyszerész-, közgazdasági és differenciált építészképzésre. Érdeklődéssel várjuk végül, milyen döntés születik a legfelsőbb fórumon ebben a kérdésben.

Az országgyűlésen lényegében véve vita nem volt, mintha a szakmai és társadalmi vitában már elmondta volna mindenki fontos és lényeges észrevételeit az országgyűlés egy tartózkodás mellett fogadta el a törvényjavaslatot. Reméljük, hogy ezzel az állandó reformok sora lezárult, s a nyugalom és a stabilitás korszaka következik oktatási rendszerünkben. Természetesen a törvény végrehajtása, betartatása, alkalmazása a mindennapi munkája során történik. Reméljük, hogy az a társadalmi figyelem, amely az utóbbi években a magyar oktatásügy iránt megnyilvánult — ennek bizonyítéka, hogy két ízben foglalkozott vele az országgyűlés — változatlan marad, és továbbra is társadalmi ügy lesz a felnövekvő nemzedék oktatásának és nevelésének kérdése.

Filip Tibor

Akikkel találkoztunk

Nyelvet tudok, tehát vagyok

Kezdhethem így: Zdraszt-vujtye, ja isu Magdolna Papp, oná doma? Vagyis hogy jó napot kívánok, Papp Magdolnát keresem, itthon van? Kezdhethem így is: kedves barna lány nyit ajtót, „én vagyok, akit keres”, mondja s szabadkozik, hogy nem „gálában” fogad. Ez persze érthető, hiszen a kis alvások idején csöngettem, Magdi a diplomamunkáján dolgozik. De kezdhethem úgy is: látogatásomat az indokolta, hogy a Debreceni Tanítóképző Főiskola hallgatója április 13-án az orosz nyelvi verseny győztese lett a kelet-magyarországi nem nyelvszakos egyetemi-főiskolai hallgatók között.

(Életrajz dióhéjban). Apja nyomdász, az „Édes” pedig vendéglátó. Magdi az Új Élet parki Általános Iskola orosz tagozatára járt; tanára, Bakk Gyula okos szeretettel végzett munkája nyomán megkedvelte ezt a nyelvet. „Eppen ezért a Tóth Árpád Gimnáziumban is orosz fakultáción kezdtem, de aztán átpártoltam a német tagozatra. Németből '81-ben, oroszból tavaly tettem középfokú vizsgát.” Érettségi után, a hogyan tovább? korántsem egyszerű kérdésre válaszolva, a KLTE orosz-német szakára jelentkezett, ám a felvételi nem sikerült. Így munkába állt, először üzemi adminisztrátorként, később a Cooptouristnál ügyintézőként dolgozott, ahol épp a nyelvtudás miatt meg is maradt volna. „Nem mondtam le a továbbtanulásról, a tanításról, ugyanis közhely talán, de én gyerekként is pedagógusnak készültem.” — vet ellent érvelésemnek. „A tanítóképzőbe sikeresen be-

jutottam, a szakkollégiumhoz szükséges alkalmassági vizsgán megfelelvem lettem orosz „szakos”. Örülök, hogy így alakult. A három év? Tanáram (bár néha úgy éreztem, hogy gimisként kezelnek) lelkiismeretesen fáradozott azon, hogy az ismeretek tudássá emelkedjenek bennem. Sok kellemes élményt gyűjtöttem össze. Csodálatos volt például Odessza, ahol hat hetes intenzív tanfolyamon vettem részt; boltokba, diszkóba jártam a társaimmal, így a hétköznapi életből is merítettünk orosz tudásunk elmélyítéséhez.

(A verseny). Hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára tiszteletre hirdették meg, védnöke a néprönt volt, a HNF Debrecen városi Bizottsága. 32 felsőfokú intézmény 70 nem nyelvszakos hallgatója mérte össze, hogy ki a jobb angolból, németből, franciából... És oroszbol, de ez nem országos, hanem területi verseny volt. A verseny? Idegei ismét vigyázó éberségre rándulnak. Azután mosoly szökik arcára. Hát persze, már vége. „Az írásbeli előtt nem izgultam, de a szóbeli előtt igen. Tesztet töltöttem ki, fordítottunk, társalogtunk... Az utolsó feladat, egy orosz újság cikk fordítása után szívem mélyén reméltem, hogy helyeslést érek el, de hogy első legyek... Nagyon meglepődtem, amit aztán felváltott az öröm. A főiskolán is mindenki örült. Ezt a tanáram is nagyon megérdemelték, különösen dr. Bagó Éva és dr. Zabó Zoltán, akik közvetlenül segítettek a felkészülemben. A jutalom? Az oklevél melé 1600 forintot kaptam.”

(Nyelvet tudok, tehát vagyok.) A descartes-i tétel parafraízának jegyében a nyelvtudásról beszélgetünk. Magdi ezt vallja: „Már a kezdetektől könnyen tanultam az orosz, vonzódtam a nyelvtanuláshoz, noha rengeteg fáradsággal jár. Talán az általánosban elért sikerek is közrejátszottak abban, hogy a németbe is belevágtam, s az orosz se hagytam abba. Ahány nyelv, annyi ember, régi bölcsesség ez, nem? Minden bizonnyal más nyelvek tanulására is vállalkozom.” A nyelvérzék is szóba hozom (hiszen sokan azt mondják, hogy enélkül nehéz boldogulni), s íme, két nyelvbarát sem nélkülözheti a nézetek egyeztetését. Végül ez kristályosodik ki: ha nyelvi érzékeny azt értjük, hogy a tanulóknak mindenképp meg kell értenie a nyelv (és tanulásának) sajátos belső logikáját, struktúráját, ami a matematika vagy a történelem is rendelkezik. S ha ezt párosítja kitartó szorgalommal, gyakorlással — ez esetben beszélhetünk nyelvérzéről. Ez az „istenadta titok” nyitja.

Sz. Tamás Tibor

LEVELEZŐLAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék feltérni!

HAJDÚ BIHARI NAPILO postája

4024 III

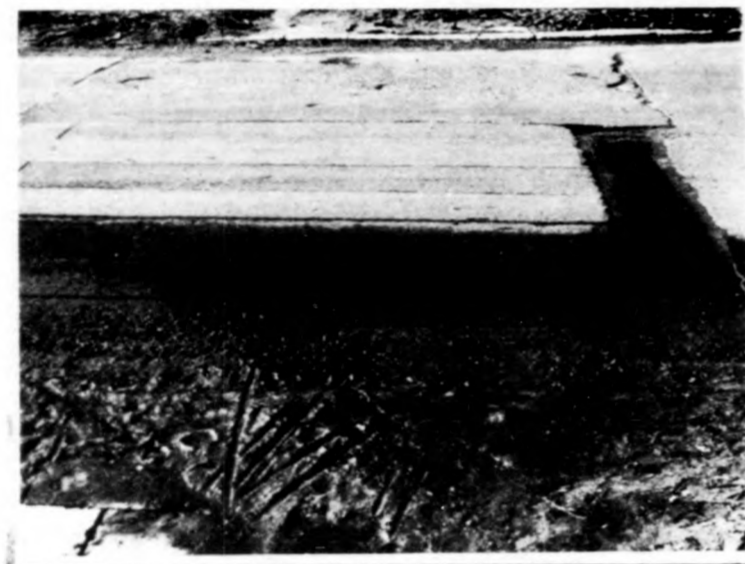
AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KENYERES ILONA

Tisztelt szerkesztőség!

Felvételleim a debreceni Lefkovits utca 33. szám előtt készült az úttestről, mely mindaddig jó állapotnak „örvendett”, míg átalakítási, „javítási” munkákat nem végeztek rajta. Azóta az úttesten több helyen találhatók „kifüresztelt” csúcsok, s a kivágott felezővonal-jelzések helyén egy-egy hosszanti úrtárgy, veszélyeztetve az arra járó gépkocsik és utasok épségét. Az egykori gyalogátkelőhelyet is sikerült a felismerhetlenségig össze-

Tisztelettel:
Horváth Attila
Debrecen,
Lefkovits Vilmos u. 33.

Parkolás – bosszúságokkal

Gyakori látvány a debreceni lakótelepeken az ékeletlen „dudáló” személynél, aki két-három rohangáló, kiabáló személynél munkás. Joggal kér utat a autót vezetője, káromkodnak a munkások.

Mind többen ugyanis úgy parkolnak a lakótelepi főleg keskeny utakon, hogy nem tud elmenni mellettük, közöttük a „nagytestű” személynél autót. A személynél gyors, fűre emberek — gyelembe ezt a lakótelepeken a szegélykötől egy-másfél méterre beljebb, a ferdén, a autót vezetője, káromkodnak a munkások.

Mind többen ugyanis úgy parkolnak a lakótelepi főleg keskeny utakon, hogy nem tud elmenni mellettük, közöttük a „nagytestű” személynél autót. A személynél gyors, fűre emberek — gyelembe ezt a lakótelepeken a szegélykötől egy-másfél méterre beljebb, a ferdén, a autót vezetője, káromkodnak a munkások.

SZEMÉTELEP...

Debrecenben, a tócskerti Lada bisztró szomszédságában. A környéken lakók szerint sötétedés után leoltott lámpájú teherautók hónapok óta hordják ide a törmelékét. Újabb azonban már háztartási és ipari szemét is megjelenik itt egyre növekvő mennyiségben, fertőzés- és balesetveszélyt okozva elsősorban az itt játszó gyerekeknek.

— Gacsárdi —

Akadály a TÜZÉP-telepnél

Konyári Gyula debreceni tanácsos észrevétele: „A debreceni TÜZÉP-telephely forgalmi bejáratát át kellene helyezni a Monostor-pályai útról, esetleg a Leininger utca felőli oldalra. Még a téli gyűri forgalomban is közüti „dugó” jelentett a jelenlegi bejárat, a sok ott várakozó gép- és fogatolt jármű miatt.”

Hol kapható...

... magyar gyártmányú hárszárítóra való fűtőbetét? — kérdi Nagy György debreceni olvasónk.

... Kukoricaflekk nevű tea-sütőanyag? — érdeklődik Szabó Dénese Debrecen-Józsa, Nagy-szentgyörgy utca 14. szám alatti lakó olvasónk.

VÁLASZOK

A POSTA ELŐTT

A Napló március 11-i számban fényképpel illusztrálva közöltük E. L. debreceni olvasónk észrevételét: a debreceni Hajdú János utcai postahivatal előtt olyan telefonfülke van, aminek ajáját valakik kitépték sarkából.

Zombor Ferenc, a Debreceni Postaigazgatóság távközlési igazgatóhelyettese közölte: „Helyszíni ellenőrzésem során már korábban megállapítottam a nyilvános telefonfülke használhatatlanságát. Cseréjét elrendeltem. Utasításomra a Hajdú-Bihar megyei Postai Távközlési Üzem a cikk megjelenése előtt, március 1-én új telefonfülkét telepített a cikkben szereplő helyre.”

HASZNOSÍTANI KELLENE

Március 18-i számunkban közöltük a fenti című írást, amelyben egyik olvasónk javasolja, hogy vegyék mezőgazdasági művelés alá a debreceni Kishegyesi útból — a téglagyár nyugati oldala mellett balra — nyíló dűlőutat, amit évek óta közlekedésre nem, de szeméttárolásra annál inkább használnak.

A Debreceni Földhivatal közölte: a cikk alapján indított vizsgálat során megállapították, hogy az a dűlőút a debreceni Béke Mgtsz tulajdona, és tény az is, hogy az út mindkét oldalán végig sok a szemét. A termelőszövetkezet vezetői elmondták, hogy a szemetet nem a termelőszövetkezet hordta oda. A Béke Tsz nagy gondot fordít földjei megművelésére, a környezet tisztaságának megővására. Sajnos ismeretlen személyek szemetet hordanak a város külterületi dűlőútjaira — köztük e tsz dűlőútjaira is —, amivel szennyezik, károsítják a környezetet. A tsz vezetői vállalták, hogy — a szemét eltakarítása után — a számukra szükségtelen dűlőutat megszüntetik, mezőgazdasági művelés alá vonják.

A Debreceni Földhivatal kérésére közöljük a válasz utolsó mondatát is: „Kérjük a lakosságot és a közlekedőket, hogy a szemetet kizárólag a kijelölt személtároló helyeken rakják le.”

„FÁSÍTÁSI” TÖRTÉNET

Március 25-i számunkban Takács József debreceni (Böszörményi út 37. szám alatti lakó) olvasónk panasza, hogy környék-

kön közel tíz éve gödröket ásnak a fásítás-hoz, a szükséges kellekeket is kiszállítják, de — rendre elmarad a fásítás!

Sándor János, a Debreceni Városgazdálkodási Vállalat igazgatója közölte: „Vállalatunk az idei első negyedévben jelentős fásítási munkát végzett a Tócskerti, az Újkerti és a Vénkert területén. E munka keretében került sor a cikkben is említett területen a fásítás helyének kijelölésére, mert végérvényesen meg akartuk oldani ott a fásítást, mégpedig előnevelt, földlabdás fák ültetésével. Am a gödröket csak félig tudtuk kiasztani, mert mindössze 60 centiméter mélységben összefüggő betonfelületet találtak a dolgozók, ami miatt a föld fagyának kiengedése után a gödröket betemetjük. Am meg e tavaszon sekélyen gyökeresedő cserjéket ültetünk a Böszörményi út említett szakaszára.”

TISZTELT SZERKESZTŐSÉG!

E címmel jelent meg lapunk március 25-i számában Leiter Miklós, Ebes, Ságvári utca 35. szám alatti lakó olvasónk észrevétele: nem kapott egyértelmű felvilágosítást az OTP-ügyleteiről a kölcsönök határidő előtti visszafizetése esetén adható kedvezmény százalékáról.

Az OTP Hajdú-Bihar megyei Igazgatósága közölte, hogy a lakásépítés és — vásárlás pénzügyi feltételeiről és a szociálpolitikai kedvezményéről, valamint az egyes építési kölcsönökről szóló rendeleteket 1984. november 28-án módosították, s ez 1985. január 1-én lépett hatályba.

„A módosítás értelmében a lakásépítéshez és — vásárláshoz nyújtott kamatmentes, illetőleg kedvezményes (1—2—3—3,5), valamint a 47/1982. PM—ÉVM együttes rendelet alapján a 3%-os kamatozású kölcsöntartozásoknak a szerződésben vállalt határidő előtti visszafizetése — rendkívüli törlesztés esetén az adósnak 40 százalék engedményt kell adni. A teljes visszafizetést el nem érő törlesztés esetén az előírt éves törlesztési kötelezettségen felüli összeg 40 százalékának megfelelő engedményt kell adni. Ez az engedmény a lakóházak (lakások) felújítására, tatarozására, bővítésére, korszerűsítésére, közművesítésére, hőszigetelésére, valamint energiatakarékos fűtési módokra való átállításhoz nyújtott kedvezményes kamatozású kölcsöntartozások esetében 20 százalékra módosult.”

Az olvasó véleménye

A Tócskerti című képriportról

Nem értek egyet a Naplóban április 4-én megjelent Tócskerti című összeállításával. A cikk a lakótelepek csak a jó oldalát mutatja be, elhallgatva a hiányosságokat, melyek közül három szeretnék megemlíteni, ami engem — és lakótársaimat — foglalkoztat.

Nem értem, miért követik el a tervezők ugyanazon hibákat, melyeket korábban az Újkertben is elkövettek. A négyemeletes házak elé például kétsoros parkolót építenek, a tízemeletesek elé pedig egyszorosat. A mi házuk előtt, — az István út 63-tól 71-ig — például alig van parkoló. A statisztika szerint ma minden harmadik háztartásban található egy személygépkocsi. Ezt a tervezéskor miért nem veszik figyelembe? Ugyanezekhez a házakhoz nem terveztek játszótérrel. A rengeteg gyerek — balesetveszélyt előidézve — a járdára szorul. Ahol van is játszótér, az víz alatt áll, és a gyerekek csónakázótónak használják. E problémák még megoldhatók lennének, mivel a lakótelep parkosításához még nem kezdtek hozzá.

Tisztelettel:
Ilyés János
Debrecen, István út 69.

A Domus figyelmébe

Balázs Zoltán, Debrecen, másnap délelőtti telefonhívására ugyanabban az áruházban az volt a felelet: „Már elfogyott.” (?)

Olvasónk joggal kérdezi: „Miért nem lehet előjegyezni erre a csecsemőágyra a Domusban? Miért kell nekem — újsághirdetés alapján! — Veszprémből, a Balaton Bütorgyárból megrendelnem ezt az árut? Bár így ilyen áru. De a felesége biztos, hogy megkapjuk!”

A trolibusz és az úttest

„Jó lesz-e ez az úttest a Félreértés ne essék! Trolibusz alá” — kérdezik mostanában laikusok és hozzáértők egyaránt Debrecenben.

Bennem is felmerült ez a kérdés, látva a tervezett trolibusz-vonal nem kevés szakaszán, hogy összevissza rendezett az úttest, „szétgyúrtak” a jelenlegi megállóhelyek. Immár harmincéves útépitő mestervizsgám alapján állíthatom, hogy jogos az aggodalom.

SZÓVÁ TETTÉK

Portó-tortúra

Április 12-én lakásomon egy postai értesítő várt, mely szerint 8 forint „portó” van. Elmentem a 2-es postára, sorbaálltam, megvártam, míg lehozzák az 1210 grammos papírselejteket érkezett nyomtatvány-csomagomat, melyet Székesfehérváron 10 Ft-ért adtak postára (Mint megtudtam, a házhozszállításért kellett 9 forintot fizetnem). Mivel a város központjában lakom, „csak” egy órába került, míg a viseltes nyomtatványokat ismét hához szállítottam — ez alkalommal már díjmentesen. Megjegyzem, a kérdéses napon lakásomban a csomaghárdó otthon talált volna valakit, aki átvegye a csomagot. Vajon hogy kerülhettek így el egymást? — kérde Szabó Amália Debrecen, Vörös Hadsergő útja 61. szám alatti lakó olvasónk.

Sportoljunk — de hogy?

Napjainkban egyre többet hallani a tomegsportmozgalom fellendítéséről — írta Nagy József és 26 lakótársa a debreceni Hajdú János utca 16. szám alól. Ennek érdekében több mikropálya épült a lakótelepeken, így környékünkön is, az Újkertben is. Sajnos újabban a sportpályák használhatatlannak, ugyanis eltűntek a kezilabdakapuk, melyek nélkülözhetetlen eszközei több sportágnak is. Hasonló állapotban vannak a Délbáb Áruház mögötti, valamint a Hajdú János és a Gorgey utcai sportpályák is.

Diétázók gondja

Községünkben van egy Fehér Holló nevű vendéglő — írta Pogárról Petneházi István tudósítónk. — Az étterem minden igényt kielégít, tiszta, s igen jól főznek a konyháján. Dicsérendő tulajdonságai mellett egyre azonban sajnós nincs mód az étteremben; a diétás étkezésre. Az itt étkezők közül legalább hatvanan kénytelenek diétázni, s erre itt nincs lehetőség jelenleg. Nagyon szeretnék, ha valamilyen módot találnának a diétás étkeztetésre is.

KÖNYVEKRŐL MINDENKINEK

A diadal könnyei

„A Vercors-hegy úgynevezett östönk Sok száz méter magas meredek sziklafalaival egy tömbből faragott, óriás katedrálisok uralkodik a Rhone és az Isere körüli síkságon... és egyetlen hatalmas, természetes fellegvárat alkot, amely elszigetelten áll a lábánál csobogó négy folyó közt, annak a hatalmas alpesi hegytömegnek a közelében — de ahhoz nem kapcsolódva —, amely kelet felé egészen Svájcig és Olaszországig húzódik.”

Dél-Franciaországnak ezt a hatalmas, természetes fellegvárat mintha kezdettől fogva drámai események színhelyévé szemelte volna ki a sors. De mégis, furcsa módon a történelem egészen 1944 nyaráig elkerülte. Akkor viszont — a szövetségesek inváziójának kritikusa nyarán — az egész európai ellenállási mozgalom egyik leghíresebb hősköteményének színhelyévé vált. Több ezer — javarészt fegyvertelen — ellenálló seregletlen a fennsíkra, s a hegyi falvakba, városokba, hogy bázist teremtsenek Dél-Franciaország felszabadításához.

Mint a történelemből ismeretes, a szövetségesek két inváziós csapatát terveztek: egyet Normandiában, egyet pedig délen. Mivel a déli partraszállás kérdését szenvedett, az algéri és a londoni francia főhadiszállás joggal arra számított, hogy csak az ellenállás északi szektorát szőljék harcra. Eisenhowernek viszont az volt az óhaja, hogy a felkelést indítsák meg egyidejűleg délen is. Az indok: a hadművelet sikere szempontjából létfonosságú, hogy az ellenség lehetőleg az utolsó pillanatig ne tudja pontosan, miféle támadással kell szembenéznie és melyik irányból. Ezért kérte fel Koenig tábornokot (a Francia Belső Hadsereg, az FFI főparancsnokát) Eisenhower, hogy működjön közre az irányítás alá tartozó emberek becsapásában, amely óhatatlanul több ezer megannyi felfegyverzett maquisard és polgári lakos életének feláldozásához vezetett.

Elhangzott a jelszó, s a maquis máris akcióba lépett. A síkságon június 5-én már robbantak a vonatok, a löszraktarak, s özönlött a nép a biztonságát ígérő erdős hegytetőkre. Meg voltak győződve arról, hogy minden az eredeti haditerv szerint megy: egy-két hétig kell kitartaniuk, lekötni a német erőket, akadályozni mozgásukat. Akkorra viszont odaértek az inváziós csapatok.

Nem így történt. Csúpan gyenge és rendszertelen fegyverutánpótlást kaptak a Vercors partizánjai. A nehezen épített repülőterre sem a megígért kétezer francia és szövetséges ejtőernyős szállt le, hanem a német ejtőernyős deszant. Tény viszont, hogy egy hónapon keresztül 2—3 német hadosztálynyi erőt tartott leköve a vercorsai maquis. A francia baloldal és jobboldal között máig is dúl a vita: tudatosan áldozták fel a bátor férfiak ereit az algéri és a londoni szövetséges főhadiszállások. Amíg augusztus végére felszabadult az elárult és eltört Vercors, hosszú volt az út. A túlélők arcán végigcsordulhattak a diadal könnyei s az elárult Vercors legendává magasodott. Michael Pearson: A diadal könnyei című oknyomozó könyve végigkíséri a drámai eseményeket, emléket állít Vercors hőseinek. (Kossuth Könyvkiadó)

Történelem jelenidőben SZÁRAZ GYÖRGY TANULMÁNYKÖTETE

Felsorolni is nehéz volna, mi mindenről szól a Kossuth-díjas író csaknem kilencszáz oldalas, monumentális esszéfüzérében. Próbáljuk meg sorjázni a — sajnos nehezen hozzáférhető — kötet néhány fontos kérdését, gondolatát.

A hat fő részre osztott tanulmányosorozat személyes emlékekkel indul. Novella a kamaszkorról, 1945 tavaszáról: a háború mérgezte, esetlen, de „háborzongató” fiatalságról. Vallomás a kötődésről, a „toronyok és temetők” megtartó erejéről, az ősről, a „gyökér” kereséséről: „Egyszerre kell érezni múltat, jelent és jövőt. Csak így egész az ember. Evezredek és évezredek között a jelen csupán egy pillanat, s ahogy a pillanat falja a percek, órák, évek, évszázadok, úgy emelkedik alattunk a roppant torony, az emberi történelem. Kömves Kelemenek vagyunk, kik egyre rakják a magasba emelkedő tornyot, hogy végül magunk is kövé, bárcsá váljunk, ahogy kömves elődeink is azzá váltak lábaink alatt.” Ime, a könyv mottójaként is felfogható gondolat.

A drámaíró műhelyébe, a drámaírás ellentmondásosságába enged bepillantást a következő rész. A komikotragédia mint műfaj újrafelfedezése, drámaírás és kritika viszonya szólal meg itt. A történelmi dráma lényegéről és szükségességéről szólóan fogalmazza meg Száraz György a kötet egyik legfontosabb kitételét: „A történelmi érzék hiányából vagy torzulásából fakad mind a lemondó „kicsi ország” s a megvető „házmesterország” szemlélet, mind a túlnagyon nemzeti büszkeség. Akinek ez az „érzékszerve” nyomorék vagy hiányzik, az bármikor kész elhagyni hazáját, s egyetlen értékérője a pillanatnyi önérdek... A történelmi tudat pedig egy a hazaszeretet, az élt hűség fogalmával. Szükségünk van rá, hogy jól lássuk magunkat, jól itéljünk meg másokat, pontosan ismerjük helyünket a világban. Ezért van szükség a történelmi drámára.” Ehhez a gondolatörhöz kapcsolódva jelzi Száraz György a történelmi tudat megosztottságára vonatkozó véleményét is.

A harmadik rész a Száraz-féle romantizálásmentes történelemszemlélet terméke: a sokszempontú, ambivalens, sőt polivalens látásmód hozadéka. A tizenhárom aradi

vértanúról még ma is élő bíborkódos, angvallá magasztosult, Zrínyi katonáira emlékeztető glóriás héroszképet Száraz György így is látja (nyilván kapcsolódva a kutatás folyton újuló eredményeihez): „Hivatásos katonamind a tizenhárom; valamennyi a császár kabátját cserélte fel a honvédtiszti atillára. De még ez az egység is sokféleséget takar... Politizáltak, pártot ütöttek, intrikáltak és féltékenykedtek; egy kalapba raktak kasztszellemet és katonai öntudatot, barátságot és nemzeti érdeket. Hogy lehet, hogy mindezt nem tartja számon az emlékező? Nem voltak forradalmárok. Mi az oka mégis, hogy ők váltak 1848—49 szimbólumává? Mert nekik kellett fizetni mindenért és mindenki helyett. 1848—49 feloldhatatlan ellentmondás hordozója volt és marad. Ezért nem volt és nem lehetett végleges ítélet Kossuth és Görgey perében.” Nem deherozálás ez a szó hagyományos értelmében, hanem az, a történelem- és irodalomtörténeti kutatásban szerencsére lassan előtérbe kerülő felfogás, hogy kerülni kell a nagy pillérek kizárólagos felmagasztalását, összehasonlítást, több nézőszögből kell megvizsgálni a tényeket, figyelni a rejtett, esetleg ma még láthatatlan mozgásokat is. Például egy ilyen, Száraz által említett „apróság”: Leiningen hangsúlyos szerepessége mögött a keresztlovag-ösök feudális gőgje rejlett... Vagy: Kossuth hiúsága, Görgey különösége...

Szó esik még Szabó Dezsőről, Szalasiáról, Pálffy Györgyről, Gyurkó Kádárkönyvéről, Illyésről, a mesterről. Olvashatunk továbbá Benjámin Lászlóról, majd történelmünk birtokbavételeiről.

Az iskolaügy agyonbeszélt témájában Száraz György is megnyilatkozik. Az öröké újítás elvét vallva jegyzi meg; mielőtt a pedagógia világváltságát említi: „A távolabbi cél: olyan rugalmas, a fejlődéshez „menet közben” alkalmazkodni tudó iskolarendszer, amely viszonylag magas szintű, egységes alapműveltséget képes nyújtani a társadalom minden tagjának...” Bár a nagy reform előtt, 1977 októberében keletkezett az írás, számos ma is aktuális, elgondolkodtató szempontot találhat benne a pedagógia iránt érdeklődő olvasó — tehát mindenki... Lelkes lapok szólnak a

NEKOSZ-ról, illetve másféle lelkeség a „farmerosok nemzedékéről”. Ismételt szől Száraz György a „viszonylagos nemzetudatról”, majd a családról, a női emancipációról, a szexfordalomsról. Szellemes megalapítások sora tarkítja esszéit. Hibája azonban a könyvnek a néhol erős sarkítás. Nem mazzolázunk erre példákat, álljon csak itt kettő-három: „1848—49 tragédia volt, 1867 bűn”; „A „menő” értelmiség többnyire reprezentatív feleséget keres — státuszbiótumot a kocstijába, kellemes „babát” az ágyába —, s bizony ritkábban anyát a jövőendő gyermek(ek)nek, szellemi társat a hivatáshoz.”

A kötet legterjedelmesebb, könyvnyi méretű írása az Egy előítélet nyomában, amelyről az író más helyütt tett nyilatkozatát idézzük csupán: „Igyekeztem tölem telhető elégtételt adni a magyar zsidóságnak”. Ez írást köríti a Lancranjan könyvről írott híres kritika, a magyar—lengyel történelmi kapcsolatokról szóló hosszú esszé, illetve a Títórról írott tanulmány. A sokszálú kötet Tolstojról, Semmelweisről írott esszéivel zárja Száraz György, szől végül a négerkérdésről.

A történelmi tankönyvek mellett sajátos, újabb tankönyvet vehet kezébe az olvasó, amelyet azonban nem kötelező megtanulni. Számos megállapítás vitára ösztönöz, talán ezért is rengeteget lehet okólni belőle Czine Bi-hály írta valahol Illyés Beatrix apródjai című önéletrajzi esszéjéről: a nemzet történelmekönyve. Nem kevesebb joggal nevezhetnénk ugyanígy e vaskos, tudatnővelő olvasmányt. (Magvető)

Arany Lajos

Kiss Tihamér új könyve

Új könyve jelenik meg a közeljövőben Kiss Tihamérnak, a Debrecenben élő és alkotó jeles pszichológusnak, a Tanítóképző Főiskola nyugalmazott tanárának. A Tankönyvkiadó adja ki Pszichológia nevelőknek című sorozatában A kisgyermek érzelmei című kötetet. A kötetben a szerző több évtizeden át végzett módszerek megfigyeléseit adja közre a csecsemők és kisgyermek érzelmi megnyilvánulásai-

Kerényi Grácia:

Nosztalgia-dal*

Valahoj megvan az a táj, ahol mi egymást úgy szerettük. Míg énekelt a csalogány, a rozscipót papírból ettük.

Míg énekelt a csalogány, vizet ittunk papírpohárból. Valahol megvan az a táj, hol az ég lombon át világol.

Valahol megvan, ahová úgy visszavágyunk életünkben. Azért van minden suhanás, térképpel, könyvvel az ötlünkben.

Azért suhan el így a táj, váltogat hegyet, vizet, földet, mert egyszer, valahol, megáll. Állnak a kékek, barnák, zöldek.

Valahol az út véget ér, és ott szeretni fogjuk egymást. Bolyongó macskám vsszatért: fekete-fehér, nyugodt hegyhat.

*Kerényi Grácia napokban jelent meg válogatott versgyűjteménye Nátunk a málnabokrok címen. Az új kötetből közöljük mutatóba a fenti szép verset.

Könyvekről röviden

A kék bolygó

Dr. Juhász Árpád könyve a modern ismeretterjesztés példája. Az olvasó számára világos, hogy a kék bolygó — maga a Föld — rejtelmének fátylai titkainak megismerésével felbonthatók.

A szerző nemcsak tanulmányaiban elmélyülő tudós író, hanem kitűnő tudomány népszerűsítő is. Nemcsak bolygók kozmikus vendégeit mutatja be (különleges porszemek, csillagsebhelyek stb.), hanem a Föld anyagait és mélyben gyökerező jelenségeit is plasztikusan szemlélteti. Így többek között szől az öreg szárazfölddekről és a fiatal óceánokról, bemutatja az óceánok mélyének hévforrásait, vizsgálja a korallszigetek titkait stb. A könyv a Föld felszíni folyamatait is érzékelteti: megismerkedhetünk a karsztok, a folyók, a gleccserek titkaival.

A kötet leglebilincselőbb fejezete az élet kialakulásának és korai szakaszának érzékeltetése. A szerző nemcsak a kékalgától a hullókgig mutatja be az élővilág törzsfelődését, hanem felvázolja a megtett utat a mai élővilág felé is. A könyv befejező gondolata nem csupán tézis, hanem alapigazság is: az ember a kék bolygó szülöttje és sorának formálója.

Növényvédő szerek, műtrágyák 1985

A MEM Növényvédelmi és Agrokémiai Főosztálya minden évben közreadja az engedélyezett növényvédő szerek és műtrágyák jegy-

zékét, ami könyv alakban a Mezőgazdasági Kiadó gondozásában jelenik meg. A jegyzék táblázatos formában közli a szerek és műtrágyák neveit és a felhasználók számára legfontosabb adatait. A válogatásban és összeállításban fő szempont volt, hogy a keresett adatokat mindenki, tehát a növényvédő szakmerek és a hobbi kertész egyformán könnyen és gyorsan megtalálja.

„Ez az a munkásság...”

A Népszava Lap- és Könyvkiadó a közelmúltban egy újabb értékes kötettel gazdagította történelmi irodalmunkat. A könyv a televízió azonos című műsorának kiadványváltozata. A kiadvány négy ciklus időfonalára fűzi fel a visszaemlékezéseket: Igy kezdődött, Osztályküzdelemben, Megtalált idő, A hatalom kerítésén belül az egyes részek címei. A kötetben — többek között — Marosán György, Apró Antal, Reszei Ferenc, Brutyó János és Gáspár Sándor adják közre gondolataikat.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa elnökeinek igaz és szép szavai a hatalom sáncjai mögé bekerült munkásoktól önismeretét kell hogy erősítse: „Még akkor is ez a hatalom az édesanyánk, ha ma vagy holnap nem tud annyi kényeret adni, mint tegnap, vagy mint amennyit szeretnénk. De azzal, amije van, tisztességgel, becsülettel gazdálkodik, és ill el tud számolni minden fillérrel.” Igen, „Ez az a munkásság...” — hatalma, országglása.

Mit olvashatunk az ünnepi könyvhéten?

A tavalyinál kevesebb, de még mindig elég nagy számban könyvvel jelentkeznek az idén is a kiadók az ünnepi könyvhéten. Összesen 78 címet tartalmaz az előzetes könyvheti lista, közöttük nem egy valóban kuriózumnak számító különlegesség.

Minden bizonnyal nagy sikere lesz Latinovits Zoltán: Emlékszem a röptülés boldogságára című könyvének. Évtizedek óta nem találkozhattunk a magyar könyvpiacra a jeles pedagógus, Karácsony Sándor munkáival. Most a Magyar Hirmondó sorozatban A magyar észjárás címen jelenik meg kötet. Ugyancsak különlegességnek számít Supka Géza 1848—49-ről szóló nagy munkájának közreadása, valamint Antonio Bonfini: Beszélgetés a szüzességről című munkája.

Szűkebb hazánk, Hajdú-Bihar szellemi életét a könyvheti listán a már említett Karácsony Sándor-könyv mellett a Debrecenben élő Bari Károly: Tűzpiros kigyócska című könyve képviseli, amely a magyar-

országi és erdélyi cigány népköltészetből ad válogatást. Tankok és királyok címen jelenik meg új könyve Gerő Jánosnak.

A mai magyar írók közül új könyvvel jelentkeznek továbbá a könyvhéten többek között Berkesi András, Cseres Tibor, Dobai Péter, Esterházy Péter, Tandori Dezső, Vadász Ferenc, Császár István, Csurka István, Schwajda György, Vészi Endre, Nemeskürty István, Csorba Győző, Csoóri Sándor, Kálnoky László, Ladányi Mihály, Tóth Eszter, Fodor András, Jókai Anna, Vas István, Tamás Menyhért, Fenékel Judit, Hegedűs Géza, Janikowszky Éva és Karinyth Ferenc.

Az ismeretterjesztő jellegű irodalomból kiemelkedik a Helikon Kiadó Labirintus című most induló sorozata, amelyben izgalmas történelmi kérdéseket tárgyalnak népszerű formában. A most megjelenő könyvek Telesi László halálát, az Erzsébet királyné elleni merényletét és Báthory Erzsébet életét dolgozzák fel. Megjelenik Reviczki Ádám egykori katonatiszt emlékezőkötetete is.

SZÁNTÓ PIROSKA

Ötvenes korában felárván kerül nagyanyjához, de tulajdonképpen nővére tartja el. Ettől kezdve megszűnik számára a gyerekek, megkezdődik az élet.

Különös, ellentmondásos életforma, nehéz évek következnek Szántó Piroška életében. Délelőttönként a zárdai iskola; délután, este, sőt éjjel festget, agyagból szobrok csinál, németül tanul. Apró korától festőnek készül, de 15 éves korában jut először jobbfajta vízfestékhez és színes ceruzához. Az

Szántó Piroška

Bohóc

osztály legjobb rajzolója, így természetesnek tűnik, hogy 1931-ben az Iparművészeti Főiskola, majd a Képzőművészeti Főiskola növendéke lett.

A harmincas évek végén a Szocialista Képzőművészek Csoportjának maga útját járta tagja. A háború éveit attal kénytelen bujdosni, majd — a felszabadulás után — a rövid életű Európai Iskola körében találjuk. Az ötvenes években hallgatásra kényszerült.

1957-ben a Csók Galériában nyílt kiállítás, melyen osztatlan sikert aratott. Művészeti tevékenységét 1958-ban Munkácsy-díjjal jutalmazták. 1971-ben ismét megkapja a Munkácsy-díjat, majd 1973-ban érdemes művész lett, tíz évvel később Kossuth-díjat kapott.

Természeti képei, kivált a virágok, lepkék nagy sorozata rendkívül kedvelté teszi a nagyközönség körében; de nagy visszhangot keltenek más sorozatai is (így a halált legyőző szerelemről vagy a falusi krisztusokról). Kiemelkedőek és közismertek könyvillusztrációi is.

A két háború között felnőtt, valóságábrázoláshoz ra-

Viragvasárnap

gaszkodó; mély filozófiával és megejtő színvilággal alkotó festőnő jelenleg egyike legismertebb művészeinknek. Szabó György író és műkritikus Szántó Piroška életpályáját gazdag képi dokumentációval mutatja be.

A Képzőművészeti Kiadó gondozásában megjelent kismonográfiát angol nyelvű összefoglalóval és képgyűjteménnyel egészíti ki.

Gerőly Tibor

INGATLAN

Kondoroszi zártkertben 200 négyzetlábos telék... Ingatlan hirdetés...

APRÓHIRDETÉSEK

Arverés! A Hírosági Képzőpályán... Apróhirdetésekről szóló szöveg...

ÁLLÁS

Magas fizetésű állás... Állásajánlatok...

LAKÁS

Eladó 71 négyzetméteres... Lakásajánlatok...

JÁRMŰ

Nyitott 3000-es Robur... Járműajánlatok...

BÚTOR

Mindenféle szép bútor... Bútorajánlatok...

EGYÉB

Építkezők, figyelmeztetés... Egyéb információk...

Redőny, relax, plusz... Redőny és relax szöveg...

SHALLITÁSI GONDJAT MEGOLDJA... Szállítási szolgáltatás...

Lada autóbomb... Lada autóbomb szöveg...

Redőnyakról... Redőnyekről szóló szöveg...

Kerítésdróton... Kerítésdróton szöveg...

Olított méz... Olított méz szöveg...

Magas áron... Magas áron szöveg...

Előzetes... Előzetes szöveg...

Redőny, relax... Redőny, relax szöveg...

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudjuk... Halálhírek...

Mély fájdalommal tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Fájó szívvel tudjuk... Halálhírek...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

Megjött a DMVSC... Megjött a DMVSC szöveg...

EXPRESSZ

Hajdú János u. 10... Expressz hirdetés...

EXPRESSZ

Debreceben a Vörösmarty u. 19... Expressz hirdetés...

EXPRESSZ

Debreceben a Vörösmarty u. 19... Expressz hirdetés...

EXPRESSZ

Debreceben a Vörösmarty u. 19... Expressz hirdetés...

DEBRECENI ÁFÉSZ SLÁGER kereskedelmi napok... Áfész reklám...

Dolgozókat alkalmaznak... Dolgozókat alkalmaznak reklám...

TEGLASZÁLLÍTÁS... Teglászállítás reklám...

DEBRECENI ÉPÍTŐIPARI ÉS TERVEZŐ VÁLLALAT... Építőipari vállalat reklám...

